

Аналіз роботи легкої промисловості України за січень-вересень 2010 р.

Результати роботи вітчизняної легкої промисловості за дев'ять місяців поточного року свідчать, що галузь працює з позитивними темпами, поступово надолужуючи минулорічний спад виробництва.

За даними Держкомстату, індекс обсягів виробництва продукції легкої промисловості за січень-вересень 2010 р. до відповідного періоду минулого року становить 106,7%, в тому числі у підгалузях: текстильному виробництві – 113,9%, виробництві одягу, хутра та виробів з нього – 103, а у виробництві шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів – 104,7% (рис. 1).

Динаміка реалізації товарів легкої промисловості в 2010 р., завдяки нарощуванню обсягів виробництва, також має позитивний результат. За січень-серпень підприємствами галузі реалізовано продукції на 12,3% більше проти аналогічного періоду попереднього року на суму 3,9 млрд.грн., в тому числі: текстильної продукції – на 1,7 млрд.грн.; одягу, хутра та виробів з нього – на 1 млрд.грн.; шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів – на 1,1 млрд.грн.

В цілому по легкій промисловості фінансовий результат від звичайної діяльності до оподаткування за січень-серпень поточного року становить 32,3 млн. грн., в тому числі у текстильній промисловості, виробництві одягу та хутра сума збитків становить – 5,2 млн.грн.; у виробництві шкіри та взуття отримано прибуток в сумі 37,5 млн.грн. Частка підприємств, що отримали прибуток, становить 52,7% загальної кількості підприємств галузі; решта (47,3%) працювали зі збитками.

За даними ДПА, легка промисловість за січень-вересень 2010 р. забезпечила 155,1 млн.грн. бюджетних надходжень, що на 11,1% більше, ніж за той самий період минулого року.

Інвестиції в основний капітал підприємств легкої промисловості за перше півріччя поточного року збільшилися на 31,5%, порівняно з аналогічним періодом попереднього року, і становили 173,4 млн.грн., причому найбільше коштів (62,7% від обсягу) було вкладено у вартість машин для текстильного виробництва. Незважаючи на пошкваллення галузевого інвестування в 2010 р., воно є недостатнім для ефективного розвитку легкої промисловості – усього лише 0,3% від обсягу інвестицій, спрямованих у промисловість. До того ж, з початку року скоротився на 6,4% обсяг прямих іноземних інвестицій у легку промисловість (на 01.07.2010 р. становив 132,6 млн.дол.США).

Серед підгалузей легкої промисловості в 2010 р. з найвищими позитивними темпами працює **текстильна промисловість** (див. рис. 2).

У січні-вересні поточного року індекс обсягів виробництва до відповідного періоду 2009 р. 113,9% (табл. 1). Покращення показників роботи текстильної галузі пов'язано зі стабілізацією роботи підприємств з виробництва тканин.

У натуральному вираженні за цей період вироблено 4,2 тис.т пряжі бавовняної та 64,4 млн.м² тканин, що відповідно становило 86,7 і 103,5% до січня-вересня 2009 р. Збільшилося виробництво трикотажних виробів, зокрема: панчішно-шкарпеткових – на 20,9% (50,6 млн.пар), трикотажу спіднього – на 20,3% (12,9 млн.шт.), а верхнього – на 8% (2,4 млн.шт.).

Однак, порівняно з відповідним періодом попереднього року, на 6,2% зменшилося виробництво светрів, джемперів, пуловерів (виготовлено 847 тис.шт.).

Найменший приріст виробництва у січні-вересні поточного року **в швейній промисловості**. Обсяг виробництва готового одягу з текстилю та хутра зріс на 3%, порівняно з аналогічним періодом 2009 р., незважаючи на те, що виробництво хутра та виробів з хутра, за цей період скоротилося на 18,2%.

На швейних підприємствах за звітний період 2010 р., порівняно з січнем-вереснем минулого року, збільшилися обсяги виробництва пальт, плащів, курток чоловічих на 4% (виготовлено 283 тис.шт.), суконь – на 7,7% (889 тис.шт.). Водночас, скоротилося виробництво костюмів чоловічих на 31,5% (виготовлено 303 тис.шт.), пальт, плащів, курток жіночих на 4,4% (1,3 млн.шт.), а пальт, напівпальт, шуб з натурального хутра – на 8,4% (3,4 тис.шт.), що пов'язано із насиченням даного сегмента ринку імпоротною продукцією, обсяги ввезення якої з року в рік зростають.

За 9 місяців поточного року позитивний результат – 104,7% до аналогічного періоду 2009 р. – мають **шкіряна та взуттєва підгалузі**. Обсяги виробництва взуття у натуральному вираженні зросли на 21,7% (вироблено 17,3 млн.пар).

Динаміка обсягів виробництва продукції легкої промисловості до відповідного періоду попереднього року, %

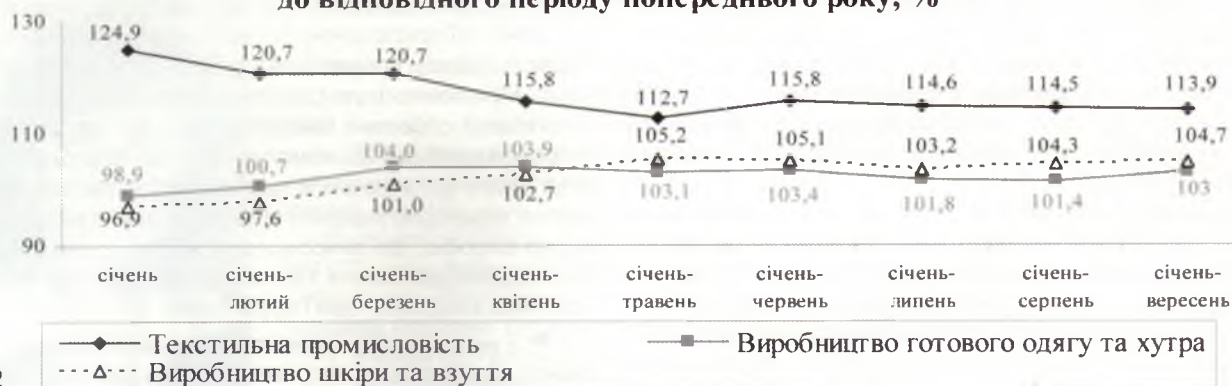

Рис.2

ТАБЛИЦЯ 1 – Індеси промислової продукції за січень-вересень 2010 р.

Види економічної діяльності		Індеси промислової продукції, %		
Код (розділ, група, клас)	Назва	вересень 2010 р. до серпня 2010 р.	вересень 2010 р. до вересня 2009 р.	січень-вересень 2010 р. до січня-вересня 2009 р.
Секції С+D+E	Промисловість	102,9	110,2	110,8
Підсекції DB+DC	Легка промисловість	111,4	111,96	106,7
17	Текстильне виробництво	112,1	109,7	113,9
18	Виробництво одягу; виробництво хутра та виробів з хутра	109,0	115,2	103,0
19	Виробництво шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів	116,2	108,1	104,7

ТАБЛИЦЯ 2 – Виробництво найважливіших видів промислової продукції

Продукція	Вироблено за		Вересень 2010 р., % до		Січень-вересень 2010р., % до січня-вересня 2009р.
	січень – вересень 2010р.	вересень 2010р.	серпня 2010р.	вересня 2009р.	
Пряжа бавовняна, т	4157	247	121,7	48,3	86,7
Тканини – всього, тис.м ²	64368	6681	101,2	87,8	103,5
Вироби панчішно-шкарпеткові трикотажні машинного чи ручного в'язання, тис. пар	50606	7289	136,3	129,4	120,9
Пальта, напівпальта, накидки, плащі, куртки теплі чоловічі та хлопчачі, тис.шт.	283	45,2	89,0	87,9	104,0
Пальта, напівпальта, накидки, плащі, куртки теплі жіночі та дівчачі, тис.шт.	1323	235	116,1	128,2	95,6
Костюми чоловічі та хлопчачі, тис.шт.	303	35,0	126,8	123,7	68,5
Сукні та сарафани жіночі та дівчачі, тис.шт.	889	67,7	101,2	80,9	107,7
Светри, джемperi, пуловери, жилети та вироби аналогічні трикотажні машинного чи ручного в'язання, тис.шт.	847	183	170,2	157,7	93,8
Одяг верхній трикотажний, тис.шт.	2417	253	158,8	135,2	108,0
Трикотаж спідній, тис.шт.	12867	1327	103,2	123,0	120,3
Пальта і напівпальта, шуби з хутра натурального, шт.	3401	255	77,7	61,7	91,6
Взуття, тис. пар	17325	2146	113,8	120,5	121,7

В 2010 р. підприємства легкої промисловості відновили нарощування експортного потенціалу. Так, за січень-серпень поточного року проти аналогічного періоду 2009 р. збільшився експорт спецтканин в 2,1 разу, текстильних матеріалів – на 13,9%, інших рослинних волокон – в 1,8 разу, одягу трикотажного – на 12,2%, трикотажних полотен – в 1,6 разу, інших готових текстильних виробів – в 1,2 разу, взуття – на 16,7%, виробів зі шкіри в 1,5 разу.

Водночас, за 8 місяців 2010 р. також збільшився імпорт майже за всіма позиціями товарів галузі, зокрема, обсяги ввезення товарів текстильної групи зросли на 32,5%, взуття – на 61, а виробів зі шкіри – на 43,1%.

Через надмірну експортоорієнтованість швейної, трикотажної, взуттєвої підгалузей (50–90% підприємств продовжують працювати за давальницькою схемою) асортимент та обсяги виробництва продукції залежать від наявності іноземних замовлень на її виготовлення.

Кількість зайнятих у галузі з року в рік зменшується. Так, з початку року чисельність працюючих у легкій промисловості скоротилася на 3,9% і становила у серпні 94,6 тис. осіб, в тому числі у текстильній промисловості, виробництві готового одягу та хутра працювало 75,6 тис. осіб, а у виробництві шкіри і взуття – 19 тис. осіб.

Плинність кадрів пов'язана в основному із низьким рівнем заробітної плати у галузі, що залишається майже вдвічі нижчим від середнього рівня оплати праці у промисловості. Зокрема, середньомісячна зарплата в розрахунку на одного штатного працівника у текстильній промисловості, виробництві готового одягу та хутра за січень-серпень 2010 р. становила 1268 грн., а у виробництві шкіри і взуття – 1328 грн. (довідково: у промисловості – 2477 грн.).

Крім того, через неритмічну роботу деяких підприємств частина працівників перебувають в умовах вимушеної неповної зайнятості. У серпні 2010 р. повністю зайнятими на підприємствах легкої промисловості були майже 15% працюючих або 14 тис. осіб, з них 11,9 тис. осіб працювали у режимі неповного робочого дня (тижня), решта – 2,1 тис. осіб – перебували у відпустках без збереження заробітної плати.

Для покращення ситуації в галузі Мінпромполітики України здійснено такі заходи:

◆ З метою підвищення інвестиційної привабливості та конкурентоспроможності шкіряної підгалузї легкої промисловості, стимулювання розвитку виробництва готових шкіртоварів підготовлено і направлено до Мінекономіки України матеріали щодо встановлення на шкіряний напівфабрикат експортного мита в розмірі 15%.

◆ Міністерство неодноразово порушувало питання, пов'язане із ввезенням в Україну одягу, взуття та інших виробів, які були у використанні (товари «секонд хенд»), та надавало відповідні пропозиції з його врегулювання. Зокрема, було підготовлено пропозиції щодо здійснення необхідних заходів по забезпеченню Міністерством охорони здоров'я вимог статті 16 Закону України «Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення» в частині проведення належної державної санітарно-епідеміологічної експертизи цих товарів.

Зауважимо, що масове ввезення цих товарів за обсягом щорічно зростає і, за статистичними даними першого півріччя 2010 р., досягло 39,6 тис. т (на 31% більше, ніж за аналогічний період 2009 р.). Це негативно впливає на розвиток як вітчизняної легкої промисловості, так і економіки країни в цілому, несе загрозу для життя та здоров'я людей і створює негативний імідж України в світі.

Для розв'язання даної проблеми пропонується на законодавчому рівні заборонити оптову та роздрібну торгівлю, крім комісійної, одягом та взуттям, що були у використанні.

З метою покращення ситуації на внутрішньому ринку товарів легкої промисловості для вітчизняних виробників Мінпромполітики розглянуто питання і розроблено пропозиції стосовно внесення змін до законів України «Про гуманітарну допомогу» та «Про благодійництво і благодійні організації» в частині заборони ввезення на митну територію України гуманітарної допомоги одягу та інших виробів, що використовувалися, та надання їх як благодійної допомоги. Пропозиції направлено заінтересованим міністерствам і відомствам.

◆ З метою забезпечення рівних умов роботи і конкуренції на внутрішньому ринку для всіх суб'єктів господарювання Міністерством надано Держкомпідприємництва пропозиції до проекту Закону України «Про спрощену систему оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва» щодо непоширення спрощеної системи оподаткування на суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності, які здійснюють діяльність з ввезення на митну територію України товарів легкої промисловості, та суб'єкти господарювання, які здійснюють виробництво цих товарів з подальшою їх реалізацією на митній території України підприємствам роздрібною торгівлю, іншим суб'єктам господарювання. Запропоновано також врахувати дані пропозиції під час розроблення проекту Податкового кодексу.

◆ З метою вирішення проблемних питань розвитку легкої промисловості та покращення ситуації у галузі 17 вересня 2010 р. під головуванням Віце-прем'єр-міністра Б.В. Колеснікова відбувся круглий стіл «Будуємо Україну разом з бізнесом» за участю Держпідприємництва, Мінпромполітики, Асоціації «Укрлегпром», на якому створено робочу групу з опрацювання проблемних питань розвитку галузі.

04.10.2010 р. відбулося засідання робочої групи з опрацювання пропозицій до проекту Податкового кодексу, в частині, що стосується легкої промисловості, та вироблення рішень з розв'язання інших проблемних питань розвитку галузі.

Мінпромполітики України розроблено низку пропозицій до проекту Податкового кодексу, що сприятимуть ефективному розвитку легкої промисловості.

Зокрема, щодо:

- ✓ Застосування вексельної форми сплати ПДВ у разі ввезення на митну територію України сировини та матеріалів для потреб власного виробництва
- ✓ Звільнення від оподаткування операцій із ввезення на митну територію України та оподаткування податком на додану вартість технологічного обладнання, устаткування та комплектуючих для підприємств легкої промисловості
- ✓ Звільнення від оподаткування податком на додану вартість та податком на прибуток дитячого одягу та взуття, товарів дитячого асортименту для немовлят, дитячих іграшок, які вироблені на території України та реалізуються на внутрішньому ринку
- ✓ Застосування реєстраторів розрахункових операцій під час реалізації товарів легкої промисловості суб'єктами підприємницької діяльності (юридичними та фізичними особами, підприємцями) незалежно від форми та місця реалізації такого товару
- ✓ Звільнення від оподаткування прибутку підприємств легкої промисловості
- ✓ Оформлення умовного звільнення від ПДВ, у разі ввезення на митну територію України давальницької сировини іноземним замовником, простим векселем (а не авальованим).